

DO-004-017104

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

March / April - 2022

CC-03 : Psychology of Development & Learning

Faculty Code : 004

Subject Code : 017104

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ આપો : 6
- (1.1) અધ્યયનના બે ઉદાહરણો લખો.
 - (1.2) સુગ્રથિત સમાધાન એટલે શું ?
 - (1.3) શોધ અધ્યયન એટલે શું ?
 - (1.4) સાંવેદનિક સ્મૃતિ એટલે શું ?
 - (1.5) ગેનેની અધ્યયન શ્રેણીની બે મર્યાદાઓ લખો.
 - (1.6) ગણિત વિષયમાં અધ્યયન નિપજના બે ઉદાહરણો લખો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો : 12
- (2.1) મનોવિજ્ઞાનની ચાર શાખાઓ લખો.
 - (2.2) સક્ષમ વર્તનનું સ્વરૂપ એટલે શું ?
 - (2.3) બોધાત્મક વિકાસના તબક્કાઓ લખો.
 - (2.4) વૃદ્ધિના ચાર લક્ષણો લખો.
 - (2.5) પુનઃ સ્મરણના ચાર ઉદાહરણો લખો.
 - (2.6) શબ્દાર્થ સંકેતિકરણ એટલે શું ?
 - (2.7) વલણોનું અધ્યયન એટલે શું ?
 - (2.8) સ્નાયવિક કૌશલ્યનું અધ્યયન એટલે શું ?
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના આશરે 250 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : 16
- (3.1) અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
 - (3.2) અવલોકનાત્મક અધ્યયનની ઉચિતતા અને મર્યાદાઓ સ્પષ્ટ કરો.
 - (3.3) સામાજિક વિકાસના સિદ્ધાંતનો સામાન્ય પરિચય વર્ણવો.
 - (3.4) SQ3R ઉદાહરણ સાથે સ્પષ્ટ કરો.
 - (3.5) શાબ્દિક માહિતીનું અધ્યયન એટલે શું ? તેના પ્રકારો લખી તેની આંતરિક અને બાહ્ય પરિસ્થિતિઓ સ્પષ્ટ કરો.

- 4 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે 300 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : 16
- (4.1) અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો વર્ણવો.
- (4.2) બોધાત્મક વિકાસ સિદ્ધાંતના મહત્ત્વના ખ્યાલો વર્ણવો.
- (4.3) લઘુ અવધિ અને દીર્ઘ અવધિ સ્મૃતિ વર્ણવો.
- 5 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે 400 શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : 20
- (5.1) માનસિક અને સામાજિક વિકાસ ઉદાહરણ સાથે વર્ણવો.
- (5.2) અર્થપૂર્ણ અધ્યયનના સ્વરૂપો વર્ણવો.
- (5.3) બોધાત્મક કૌશલ્યના અધ્યયનની સંકલ્પના, પ્રકારો અને તેની આંતરિક તથા બાહ્ય પરિસ્થિતિઓ વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following questions in very brief : 6
- (1.1) Write any two illustrations of learning.
- (1.2) What is the integrated settlement ?
- (1.3) What is the discovery learning ?
- (1.4) What is the sensory memory ?
- (1.5) Write any two limitations of Gange's hierarchical learning.
- (1.6) Write any two illustrations of learning outcomes in maths subject.
- 2 Answer any **six** of the following questions in short : 12
- (2.1) Write any four branches of psychology.
- (2.2) What is the nature of competent behavior ?
- (2.3) Write the phases of cognitive development.
- (2.4) Write any four characteristics of growth.
- (2.5) Write any four illustrations of recall.
- (2.6) What is the semantic encoding ?
- (2.7) What is the learning of attitudes ?
- (2.8) What is the learning of motor skills.
- 3 Answer any **four** of the following questions in about **250** words : 16
- (3.1) Clarify the nature of instructional psychology.
- (3.2) Clarify the merits and limitations of observational learning.
- (3.3) Describe the common introduction of social development theory.
- (3.4) Clarify the SQ3R with illustrations.
- (3.5) What is the learning of verbal information ? Write its types and clarify its internal and external situation.

- 4** Answer any **two** of the following questions in about **300** words : **16**
- (4.1) Describe the theory of instructional psychology ?
 - (4.2) Describe the important concepts of cognitive development theory.
 - (4.3) Describe the short-term and long term memory.
- 5** Answer any **two** of the following questions in about 400 words: **20**
- (5.1) Describe the mental and social development with illustrations.
 - (5.2) Describe the forms of meaningful learning.
 - (5.3) Describe the concept, types and its internal and external situations of learning of cognitive skills.
-